

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 27.09.2000
COM(2000) 600 τελικό

**ΕΝΔΙΑΜΕΣΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΣΤΟ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ**

**όσον αφορά έναν αρχικό απολογισμό της εφαρμογής της οδηγίας 96/16/ΕΚ
σχετικά με τις στατιστικές έρευνες που πρέπει να διενεργούνται στον τομέα του
γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων
(σύμφωνα με το άρθρο 8 της οδηγίας 96/16/ΕΚ)**

ΕΝΔΙΑΜΕΣΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΣΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΕΝΑΝ ΑΡΧΙΚΟ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 96/16/ΕΚ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΕΣ ΕΡΕΥΝΕΣ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΔΙΕΝΕΡΓΟΥΝΤΑΙ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΟΥ ΓΑΛΑΚΤΟΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ (ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 8 ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 96/16/ΕΚ)

ΠΡΟΟΙΜΙΟ

Η παρούσα έκθεση καταρτίστηκε σύμφωνα με το άρθρο 8 της οδηγίας 96/16/ΕΚ του Συμβουλίου της 19ης Μαρτίου 1996 σχετικά με τις στατιστικές έρευνες που πρέπει να διενεργούνται στον τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων¹.

- Πρώτο μέρος : εισαγωγή.
- Δεύτερο μέρος : γενική προσέγγιση της νομοθεσίας σχετικά με τις στατιστικές έρευνες στον τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων.
- Τρίτο μέρος : περιγραφή της συλλογής στατιστικών στοιχείων σχετικά με την περιεκτικότητα του γάλακτος και των κυριότερων γαλακτοκομικών προϊόντων σε πρωτεΐνες (άρθρο 4, παράγραφος 2, της οδηγίας 96/16/ΕΚ). Περιλαμβάνεται η περιγραφή του θέματος, τα αποτελέσματα της έρευνας καθώς και οι συναφείς δυσκολίες.
- Τέταρτο μέρος : μεθοδολογία και τεχνικά θέματα που σχετίζονται με την εφαρμογή της νέας νομοθεσίας στον τομέα του γάλακτος. Περιλαμβάνεται η περιγραφή των τεχνικών προβλημάτων εφαρμογής της νομοθεσίας, ενώ προτείνονται σχετικές λύσεις.
- Πέμπτο μέρος : συμπεράσματα της έκθεσης.

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σε κοινοτικό επίπεδο, οι στατιστικές έρευνες στον τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων διέπονται από την οδηγία 96/16/ΕΚ του Συμβουλίου της 19ης Μαρτίου 1996 σχετικά με τις στατιστικές έρευνες που πρέπει να διενεργούνται στον τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων, καθώς και από την απόφαση 97/80/ΕΚ της Επιτροπής, της 18ης Δεκεμβρίου 1996², σχετικά με διατάξεις εφαρμογής της οδηγίας 96/16/ΕΚ του Συμβουλίου.

Στο άρθρο 8 της οδηγίας 96/16/ΕΚ του Συμβουλίου της 19ης Μαρτίου 1996 προβλέπεται ότι η Επιτροπή υποβάλλει στο Συμβούλιο, το αργότερο την 1η Ιουλίου 1999, έκθεση στην οποία θα περιγράφεται η εμπειρία που θα αποκτηθεί κατά την εφαρμογή της εν λόγω οδηγίας και,

¹ ΕΕ L 78 της 28.03.1996, σ. 27.

² ΕΕ L 24 της 25.01.1997, σ. 26.

ειδικότερα, τα αποτελέσματα της ανάλυσης η οποία προβλέπεται στο άρθρο 4, παράγραφος 2, συνοδευόμενα ενδεχομένως από προτάσεις για την οριστική περίοδο.

Ας σημειωθεί ότι η περίοδος εφαρμογής της παρούσας νομοθεσίας δεν επαρκεί για την εξαγωγή οριστικών συμπερασμάτων σχετικά με τη μέχρι σήμερα αποκτηθείσα εμπειρία. Ως εκ τούτου, στην παρούσα ενδιάμεση έκθεση η Επιτροπή παρουσιάζει έναν αρχικό απολογισμό, ενώ θεωρεί ότι μια συμπληρωματική περίοδος εφαρμογής της ισχύουσας νομοθεσίας θα της επέτρεπε τη συγκέντρωση όλων των στοιχείων που της είναι απαραίτητα ώστε να μπορέσει να υποβάλει, στις 31 Δεκεμβρίου 2002, μια πληρέστερη έκθεση σχετικά με την αποκτηθείσα εμπειρία, συνοδευόμενη ενδεχομένως από προτάσεις για την οριστική περίοδο.

Στο άρθρο 4, παράγραφος 2, της οδηγίας 96/16 ΕΚ του Συμβουλίου προβλέπεται η εξέταση της δυνατότητας διεύρυνσης των ετήσιων στατιστικών πληροφοριών που αναφέρονται στο στοιχείο β) του άρθρου 4, παράγραφος 1, ώστε να περιλάβουν την περιεκτικότητα των κυριότερων γαλακτοκομικών προϊόντων σε πρωτεΐνες. Για το σκοπό αυτό, τα κράτη μέλη προβαίνουν, κατά τη διάρκεια των τριών ετών που ακολουθούν την έναρξη ισχύος της οδηγίας 96/16/ΕΚ του Συμβουλίου, σε δοκιμαστικές καταγραφές ή μελέτες προς επίτευξη του εν λόγω στόχου. Η Επιτροπή καταρτίζει, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 7 της οδηγίας 96/16/ΕΚ του Συμβουλίου, πρόγραμμα εργασίας για καθένα από τα τρία αυτά έτη.

Η διαβίβαση της παρούσας έκθεσης της Επιτροπής στο Συμβούλιο είχε προβλεφθεί για την 1η Ιουλίου 1999, το αργότερο. Ωστόσο, η εν λόγω διαβίβαση δεν μπόρεσε να λάβει χώρα κατά την ανωτέρω ημερομηνία κυρίως για τους ακόλουθους δύο λόγους :

- Η Επιτροπή δεν διέθετε κατά τη συγκεκριμένη ημερομηνία στοιχεία σχετικά με το τρίτο έτος εφαρμογής της εν λόγω νομοθεσίας, δεδομένου ότι η τελευταία προβλέπει τη διαβίβαση από τα κράτη μέλη στη EUROSTAT των ετήσιων στοιχείων που αφορούν το διαρρέυσαν έτος, στις 30 Ιουνίου 1999.
- Εξάλλου, τον Ιούλιο του 1999 οργανώθηκε έκτακτη συνεδρίαση της ομάδας εργασίας για τις στατιστικές έρευνες στον τομέα των γαλακτοκομικών προϊόντων, προκειμένου να εξετασθούν τα κυριότερα προβλήματα όσον αφορά την εφαρμογή της οδηγίας 97/80/ΕΚ, γεγονός που θα μπορούσε να έχει επίδραση σε ορισμένα θέματα τα οποία θα αναπτύσσονταν στα πλαίσια της έκθεσης προς το Συμβούλιο.

2. ΓΕΝΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

2.1. Στατιστικές έρευνες σχετικά με τη χρήση του γάλακτος (εισροές/περιεχόμενα των γαλακτοκομικών προϊόντων)

Η προϊσχύουσα νομοθεσία σχετικά με τις στατιστικές έρευνες στον τομέα των γαλακτοκομικών προϊόντων³ προέβλεπε για τα κυριότερα γαλακτοκομικά προϊόντα, εκτός από τα αριθμητικά στοιχεία για τις παραγόμενες ποσότητες κάθε προϊόντος, τη διαβίβαση στοιχείων όσον αφορά την περιεκτικότητα σε λιπαρές ουσίες καθώς και την εισροή των

³ Οδηγία 72/280/ΕΟΚ του Συμβουλίου, ΕΕ L 179 της 07.08.1972, σ. 2 (περί των στατιστικών ερευνών που πρέπει να διενεργήσουν τα κράτη μέλη σχετικά με το γάλα και τα γαλακτοκομικά προϊόντα)-απόφαση 72/356/ΕΟΚ της Επιτροπής, ΕΕ L 246 της 30.10.1972, σ. 1 (περί καθορισμού των διατάξεων εφαρμογής των στατιστικών ερευνών σχετικά με το γάλα και τα γαλακτοκομικά προϊόντα) .

πρώτων υλών « πλήρες γάλα », « αποκορυφωμένο γάλα » και « ορός γάλακτος ». Ωστόσο, στην πράξη, η εν λόγω διάταξη δεν εφαρμόστηκε ορθά. Ενώ τα αριθμητικά στοιχεία όσον αφορά το μέγεθος της παραγωγής των διαφόρων γαλακτοκομικών προϊόντων ήταν σχετικώς πλήρη, στη διαβίβαση από τα κράτη μέλη στοιχείων σχετικά με τις πρώτες ύλες παρατηρούνταν σημαντικά κενά. Η κατάσταση παρουσιαζόταν καλύτερη όσον αφορά την εισροή πλήρους και αποκορυφωμένου γάλακτος, κυρίως μετά την πάροδο ορισμένων ετών και χάρη στη συνειδητή προσπάθεια των κρατών μελών. Αντίθετα, οι πληροφορίες σχετικά με την περιεκτικότητα σε λιπαρές ουσίες και την εισροή ορού γάλακτος υπήρξαν πολύ αποσπασματικές και δύσκολα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν κατά συστηματικό τρόπο.

Στις αρχές της δεκαετίας του 1990, μετά από διάφορες συσκέψεις μεταξύ των υπηρεσιών της Επιτροπής και των κρατών μελών, οι εκπρόσωποι των τελευταίων θέλησαν να τροποποιήσουν την προσέγγιση "πλήρες γάλα/αποκορυφωμένο γάλα", που θεωρήθηκε ότι ήταν παρωχημένη και ότι δεν αντικατόπτριζε την πραγματική κατάσταση ούτε των γαλακτοκομείων, ούτε της διαδικασίας παραγωγής των διαφόρων γαλακτοκομικών προϊόντων. Προτάθηκαν και συζητήθηκαν πολλές εναλλακτικές λύσεις, μεταξύ άλλων και η προσέγγιση "λιπαρή ουσία/πρωτεΐνη", την οποία θα μπορούσε ενδεχομένως να αποδεχτεί η Επιτροπή ως εναλλακτική λύση. Ωστόσο, καμία από τις συζητηθείσες προτάσεις δεν έλαβε τη συγκατάθεση της πλειοψηφίας των κρατών μελών. Μετά από μακρές συζητήσεις στο επίπεδο των ομάδων εργασίας της EUROSTAT και του Συμβουλίου, επετεύχθη ένας συμβιβασμός που επέτρεψε την έκδοση της οδηγίας 96/16/EK του Συμβουλίου, της 19ης Μαρτίου 1996, σχετικά με τις στατιστικές έρευνες που πρέπει να διενεργούνται στον τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων. Στην εν λόγω οδηγία προβλέπεται η διατήρηση της διαβίβασης των στοιχείων σχετικά με την περιεκτικότητα σε λιπαρές ουσίες και την εισροή των πρώτων υλών "πλήρες γάλα/αποκορυφωμένο γάλα", ενώ καταργούνται τα στοιχεία που αφορούν τον ορό γάλακτος. Ωστόσο, συμφωνήθηκε η εξέταση της δυνατότητας διεύρυνσης των ετήσιων στατιστικών πληροφοριών ώστε να περιλάβουν την περιεκτικότητα των κυριότερων γαλακτοκομικών προϊόντων σε πρωτεΐνες, βάσει δοκιμαστικών καταγραφών ή μελετών στις οποίες θα προβούν τα κράτη μέλη κατά τη διάρκεια των τριών ετών που ακολουθούν την έναρξη ισχύος της οδηγίας 96/16/EK του Συμβουλίου.

Η συλλογή στατιστικών στοιχείων σχετικά με τις διάφορες εισροές και το περιεχόμενο των κυριότερων γαλακτοκομικών προϊόντων εξυπηρετεί διττό σκοπό :

καταρχάς, επιτρέπει την πραγματοποίηση απολογισμών όσον αφορά τη διαθεσιμότητα και τη χρήση του γάλακτος, τόσο σε επίπεδο γαλακτοκομείων, όσο και σε επίπεδο γεωργικών εκμεταλλεύσεων. Η προσέγγιση "πλήρες γάλα/αποκορυφωμένο γάλα" συνίσταται στην πραγματοποίηση των εν λόγω απολογισμών με βάση την ποσότητα πρώτης ύλης που χρησιμοποιήθηκε για την παραγωγή των διαφόρων γαλακτοκομικών προϊόντων. Μια εναλλακτική προσέγγιση θα ήταν να βασίζεται ο ανωτέρω απολογισμός χρήσης του γάλακτος στις μεταβλητές "λιπαρή ουσία/πρωτεΐνη", οι οποίες επικεντρώνονται στο περιεχόμενο των προϊόντων σε λιπαρές ουσίες και πρωτεΐνες (δηλαδή στα σημαντικότερα συστατικά τους), είτε σε επίπεδο τελικού προϊόντος, είτε σε επίπεδο εισροής της πρώτης ύλης.

Για την εκπλήρωση των καθηκόντων της στα πλαίσια εφαρμογής της Συνθήκης και των κοινοτικών διατάξεων που διέπουν την κοινή οργάνωση των αγορών (ΚΟΑ) στον τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων, η Επιτροπή χρειάζεται ενημερωμένα στοιχεία τα οποία να επιτρέπουν την τακτική παρακολούθηση των εξελίξεων στις αγορές των γαλακτοκομικών προϊόντων, κυρίως όσον αφορά την υπεραξία των διαφόρων συστατικών του γάλακτος καθώς και τις διαρθρωτικές μεταβολές στα πλαίσια της διαδικασίας παραγωγής που εφαρμόζεται στα γαλακτοκομεία. Η σημασία της λιπαρής ουσίας σε σχέση με την υπεραξία του γάλακτος μειώνεται, ενώ αυξάνεται η σημασία της πρωτεΐνης. Τούτο ισχύει όχι

μόνο όσον αφορά τη συλλογή του γάλακτος και το τίμημα που καταβάλλεται στους παραγωγούς, αλλά αντανakλά επίσης την εξέλιξη της διάρθρωσης των παραγόμενων προϊόντων. Οι στατιστικές πληροφορίες, είτε σχετικά με τη χρησιμοποιούμενη πρώτη ύλη, είτε σχετικά με τα συστατικά του γάλακτος, θα επέτρεπε στην Επιτροπή την παρακολούθηση των εν λόγω τάσεων και την προσαρμογή, κατά περίπτωση, των αποφάσεων που είναι αναγκαίες για τη διαχείριση της αγοράς του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων.

Τα αποτελέσματα της συλλογής δεδομένων σχετικά με την πρωτεΐνη παρατίθενται λεπτομερώς στο τρίτο μέρος της παρούσας έκθεσης. Όσον αφορά την περιεκτικότητα σε λιπαρές ουσίες, η Επιτροπή διαπιστώνει σημαντική πρόοδο των κρατών μελών ως προς τη διαβίβαση στοιχείων, ενώ η κατάσταση όσον αφορά τις πρώτες ύλες "πλήρες γάλα/αποκορυφωμένο γάλα" εξακολουθεί να χρήζει βελτίωσης.

Βάσει της μέχρι σήμερα αποκτηθείσας εμπειρίας στον εν λόγω τομέα, τα αποτελέσματα σχετικά με την περιεκτικότητα σε λιπαρές ουσίες εμφανίζονται θετικά μετά το δεύτερο έτος εφαρμογής της οδηγίας 96/16/EK του Συμβουλίου. Το 1998, η πλειονότητα των κρατών μελών ήταν σε θέση να παράσχει αριθμητικά στοιχεία για τις λιπαρές ουσίες στα διάφορα γαλακτοκομικά προϊόντα. Η σημασία της προόδου αυτής καθίσταται προφανέστερη, αν αναλογισθούμε ότι το 1996 κανένα κράτος μέλος δεν είχε γνωστοποιήσει συναφή στοιχεία. Ωστόσο, φαίνεται ότι μεταξύ των κρατών μελών εξακολουθούν να υφίστανται σημαντικές μεθοδολογικές διαφορές, δεδομένου ότι ορισμένα κράτη μέλη παρέχουν την περιεκτικότητα (περιεχόμενο) σε λιπαρές ουσίες ανά τελικό προϊόν, ενώ άλλα, κατά τα φαινόμενα, υπολογίζουν τις λιπαρές ουσίες σε επίπεδο εισροής (περιεκτικότητα σε λιπαρές ουσίες της πρώτης ύλης που χρησιμοποιήθηκε για την παραγωγή των διαφόρων προϊόντων).

Όσον αφορά την εισροή πλήρους και αποκορυφωμένου γάλακτος, πρέπει να παρατηρηθεί ότι ορισμένα κράτη μέλη δεν γνωστοποιούν τα εν λόγω στοιχεία μετά την έναρξη ισχύος της νέας νομοθεσίας σχετικά με τις στατιστικές έρευνες στον τομέα των γαλακτοκομικών προϊόντων, παρόλο που η διατήρηση των πληροφοριών αυτών προβλέπεται ρητά από την οδηγία ώστε να καθίσταται δυνατή η σύγκριση με την εναλλακτική προσέγγιση "λιπαρή ουσία/πρωτεΐνη". Στόχος ήταν ακριβώς η εξέταση της σκοπιμότητας της εν λόγω προσέγγισης κατά τη μεταβατική περίοδο των τριών ετών. Από την εξέταση διαφόρων θέσεων καταδεικνύεται ότι οι πίνακες που παρασχέθηκαν από ορισμένα κράτη μέλη είναι ομοιογενείς, αν και πρέπει να ερευνηθεί λεπτομερώς η μεθοδολογία που ακολουθήθηκε καθώς και η καταλληλότητα των χρησιμοποιηθέντων συντελεστών.

Ανεξάρτητα από την προσέγγιση που τελικά θα προκριθεί, οι εργασίες ανάλυσης που έχουν πραγματοποιηθεί μέχρι σήμερα καταδεικνύουν σαφώς την ανάγκη εμβάθυνσης των μεθοδολογικών συζητήσεων που αποσκοπούν στη βελτίωση της ποιότητας και της ομοιογένειας των στατιστικών ερευνών στον τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων, κυρίως όσον αφορά το θέμα της εισροής και του περιεχομένου των τελικών προϊόντων.

2.2. Μέτρηση των μικτών και καθαρών ροών.

Εν γένει, η κατάρτιση στατιστικών ερευνών στον τομέα των γαλακτοκομικών προϊόντων μπορεί να πραγματοποιηθεί με δύο τρόπους :

- η πρώτη μέθοδος λαμβάνει υπόψη όλες τις ποσότητες που παρήχθησαν στα γαλακτοκομεία, ανεξάρτητα από την τελική τους χρήση (**μικτή προσέγγιση**). Στην περίπτωση αυτή, τα στοιχεία περιλαμβάνουν τόσο τις ποσότητες που παρήχθησαν για την τελική κατανάλωση, όσο και τις ποσότητες προϊόντων που

χρησιμοποιήθηκαν, είτε από το ίδιο το γαλακτοκομείο είτε από άλλο, ως πρώτη ύλη για την παραγωγή άλλων προϊόντων. Με τον τρόπο αυτό προκύπτουν διπλές εγγραφές που οφείλονται στις ποσότητες οι οποίες επαναχρησιμοποιήθηκαν στα πλαίσια της αλυσίδας παραγωγής.

- **Η καθαρή προσέγγιση** προσπαθεί να αποφύγει τις ανωτέρω διπλές εγγραφές λαμβάνοντας υπόψη μόνο τις ποσότητες που προορίζονται για την τελική κατανάλωση, δηλαδή τη χρήση έξω από την αλυσίδα παραγωγής γαλακτοκομικών προϊόντων. Σύμφωνα με την προσέγγιση αυτή, όλες τα γαλακτοκομεία μιας χώρας θεωρούνται ως ένα ενιαίο γαλακτοκομείο (**εθνικό γαλακτοκομείο**).

Η τρέχουσα μεθοδολογία όσον αφορά τις στατιστικές έρευνες στον τομέα των γαλακτοκομικών προϊόντων χρησιμοποιεί την έννοια του εθνικού γαλακτοκομείου, δηλαδή αποκλείει οποιαδήποτε επαναχρησιμοποίηση. Σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφος 1, της οδηγίας 96/16/EK, τα ερωτηματολόγια για τις στατιστικές έρευνες πρέπει να καταρτίζονται από τις εθνικές στατιστικές υπηρεσίες κατά τρόπο ώστε να αποφεύγονται οι διπλές εγγραφές.

Στο άρθρο 5, παράγραφος 2, της οδηγίας 96/16/EK του Συμβουλίου, τα κράτη μέλη καλούνται να γνωστοποιούν ετησίως στην Επιτροπή, υπό μορφή μεθοδολογικής έκθεσης, όλες τις πληροφορίες οι οποίες επιτρέπουν την αξιολόγηση της ακρίβειας των διαβιβασθέντων αποτελεσμάτων, και κυρίως τις μεθόδους που χρησιμοποιήθηκαν για να αποφευχθούν οι διπλές εγγραφές.

Κατά τη διάρκεια των τεχνικών συζητήσεων για την εφαρμογή της οδηγίας 96/16/EK στα πλαίσια της ομάδας εργασίας "Στατιστικές έρευνες στον τομέα του γάλακτος" της Επιτροπής Γεωργικών Στατιστικών Ερευνών, πολλοί εκπρόσωποι των κρατών μελών υπογράμμισαν τη δυσκολία αποφυγής των διπλών εγγραφών, χωρίς ωστόσο να θελήσουν να αμφισβητήσουν την προσέγγιση του εθνικού γαλακτοκομείου. Ορισμένα κράτη μέλη θεωρούν ότι το πρόβλημα των διπλών εγγραφών καθίσταται ιδιαίτερος δυσεπίλυτο στα πλαίσια της προσέγγισης "πλήρες γάλα/αποκορυφωμένο γάλα" και, ως εκ τούτου, προτείνουν μεταβολή της προσέγγισης προς ένα σύστημα που θα βασίζεται στα συστατικά στοιχεία του γάλακτος (λιπαρή ύλη/πρωτεΐνη). Τα περισσότερα κράτη μέλη, γνωρίζοντας τις δυσχέρειες που απορρέουν από την εν λόγω αντιμετώπιση, υποστηρίζουν κυρίως την προσέγγιση "πλήρες γάλα/αποκορυφωμένο γάλα". Ωστόσο, επισημαίνουν ότι είναι αναγκαίο να μπορούν να έχουν στη διάθεσή τους τεχνικούς συντελεστές και εκτιμήσεις. Μελλοντικά, θα ήταν σκόπιμο να μελετηθεί μια τροποποίηση του συστήματος "καθαρών ροών" που εφαρμόζεται σήμερα, προς μια μικτή προσέγγιση με σαφή διάκριση των περιπτώσεων επαναχρησιμοποίησης στα πλαίσια της αλυσίδας παραγωγής.

Εξάλλου, θα έπρεπε να τεθεί το ερώτημα κατά πόσο ένα σύστημα που βασίζεται στα συστατικά στοιχεία (λιπαρή ουσία και πρωτεΐνη), θα επέτρεπε την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση των προβλημάτων των διπλών εγγραφών και της μικτής ή καθαρής προσέγγισης. Η απάντηση στο εν λόγω ερώτημα θα καθορίσει την τροποποίηση ή μη του συστήματος καθαρών ροών που εφαρμόζεται σήμερα υπέρ μιας ακαθάριστης προσέγγισης με σαφή διάκριση των περιπτώσεων επαναχρησιμοποίησης.

2.3. Λοιπές πτυχές

Σε σχέση με την προηγούμενη νομοθεσία (οδηγία 72/280/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 31ης Ιουλίου 1972), άλλα στοιχεία που τροποποιήθηκαν με τη νέα νομοθεσία, είναι τα ακόλουθα:

- Καταργήθηκαν οι εβδομαδιαίες στατιστικές, γεγονός που αποσκοπούσε στην ελάφρυνση των στατιστικών υποχρεώσεων στα πλαίσια της αλυσίδας παραγωγής καθώς και στη παροχή της δυνατότητας στα κράτη μέλη να τηρούν αποτελεσματικότερα τις προθεσμίες διαβίβασης όσον αφορά τις μηνιαίες, ετήσιες και τριετείς στατιστικές έρευνες. Επίσης, καταργήθηκαν οι μηνιαίες στατιστικές έρευνες για την παραγωγή καζεΐνης και καζεϊνικών αλάτων, καθώς και οι σχετικές με τις εισροές ορού γάλακτος στα πλαίσια της παραγωγής προϊόντων.
- Τροποποιήθηκε επίσης το πεδίο στατιστικής έρευνας προκειμένου να προσαρμοσθεί καλύτερα στο σύστημα των ποσοτώσεων που ισχύουν στον τομέα των γαλακτοκομικών προϊόντων. Ως εκ τούτου, ο ορισμός των γαλακτοκομείων **τροποποιήθηκε** και στις στατιστικές έρευνες χρησιμοποιείται πλέον η έννοια του "τόπου παραγωγής", αντί της έννοιας του "τόπου έδρας των γαλακτοκομείων" που εφαρμοζόταν στα πλαίσια της προηγούμενης νομοθεσίας.
- Ο κατάλογος των διαφόρων γαλακτοκομικών προϊόντων και των ορισμών τους προσαρμόστηκε στην παρούσα κατάσταση και στις νέες ανάγκες πληροφόρησης.
- Τέλος, καταργήθηκε η υποχρέωση παροχής περιφερειακών στατιστικών στοιχείων σχετικά με την παραγωγή γαλακτοκομικών προϊόντων.

3. ΣΥΛΛΟΓΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΠΕΡΙΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΓΑΛΑΚΤΟΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΚΥΡΙΟΤΕΡΩΝ ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΣΕ ΠΡΩΤΕΪΝΕΣ

3.1. Περιγραφή του θέματος

Όπως αναφέρθηκε ήδη στην εισαγωγή της παρούσας έκθεσης, το άρθρο 4, παράγραφος 2, της οδηγίας 96/16/EK του Συμβουλίου προβλέπει την εξέταση της δυνατότητας διεύρυνσης των ετήσιων στατιστικών πληροφοριών ώστε να περιλάβουν την περιεκτικότητα των κυριότερων γαλακτοκομικών προϊόντων σε πρωτεΐνες. Ως εκ τούτου, τα κράτη μέλη υποχρεούνται να προβαίνουν, κατά τη διάρκεια των τριών ετών που ακολουθούν την έναρξη ισχύος της οδηγίας, σε δοκιμαστικές καταγραφές ή μελέτες προς επίτευξη του εν λόγω στόχου. Στο ίδιο άρθρο προβλέπεται ότι η Επιτροπή καταρτίζει πρόγραμμα εργασίας για καθένα από τα τρία αυτά έτη.

Το πρώτο πρόγραμμα εργασίας (1997) που παρατίθεται στο παράρτημα ΙΙΙ της απόφασης 97/80/EK της Επιτροπής⁴, περιελάμβανε, μεταξύ άλλων, έναν πίνακα με τα κυριότερα γαλακτοκομικά προϊόντα. Τα κράτη μέλη καλούνταν να παράσχουν, για καθένα από τα εν λόγω προϊόντα, πληροφορίες σχετικά με την παραγόμενη ποσότητα, τις ποσότητες πρωτεΐνης αγελαδινού γάλακτος που χρησιμοποιήθηκαν για την παραγωγή του συγκεκριμένου προϊόντος, καθώς και τις ποσότητες πρωτεΐνης αγελαδινού γάλακτος που περιείχε το προϊόν. Το πρόγραμμα εργασίας προέβλεπε επίσης την κατάρτιση έκθεσης για τη σχέση μεταξύ της εισροής και της περιεκτικότητας σε πρωτεΐνη των γαλακτοκομικών προϊόντων.

⁴ Απόφαση 97/80/EK της Επιτροπής της 18ης Δεκεμβρίου 1996 σχετικά με διατάξεις εφαρμογής της οδηγίας 96/16/EK του Συμβουλίου σχετικά με τις στατιστικές έρευνες που πρέπει να διενεργούνται στον τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων.

Στο δεύτερο πρόγραμμα εργασίας (1998), που παρατίθεται στο παράρτημα της απόφασης 98/325/EK της Επιτροπής⁵, περιλαμβανόταν ένας πίνακας γαλακτοκομικών προϊόντων με 13 μόνο προϊόντα και ζητούνταν επίσης πληροφορίες για τις παραγόμενες ποσότητες καθώς και για την εισροή και την περιεκτικότητα σε πρωτεΐνες. Επιπλέον, εξητείτο η περιγραφή των μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν για τη συγκέντρωση των πληροφοριακών στοιχείων του πίνακα και, ειδικότερα, οι χρησιμοποιηθέντες συντελεστές, οι εκτιμήσεις και οι διάφορες πηγές πληροφοριών.

Το τρίτο πρόγραμμα εργασίας (1999) παρατίθεται στο παράρτημα της απόφασης 1999/309/EK της Επιτροπής⁶. Οι ζητούμενες πληροφορίες παρέμειναν οι ίδιες, αλλά ο αριθμός προϊόντων του πίνακα γαλακτοκομικών προϊόντων αυξήθηκε σε 15.

3.2. Αποτελέσματα

Η πλειονότητα των κρατών μελών παρέσχε το ζητούμενο πίνακα για τα έτη 1996, 1997 και 1998. Τα αποτελέσματα του προγράμματος εργασίας 1999 δεν είχαν γίνει ακόμη γνωστά κατά το χρόνο κατάρτισης της παρούσας έκθεσης.

Εν γένει, τα στοιχεία διαβιβάσθηκαν στην EUROSTAT κατά τρόπο μάλλον πλήρη, αν και ορισμένα κράτη μέλη επεσήμαναν στις εκθέσεις τους την αδυναμία τους να παράσχουν μέρος των ζητούμενων πληροφοριών λόγω ελλείψεως των αναγκαίων τεχνικών μέσων ή ανθρώπινων πόρων. Τα περισσότερα κράτη μέλη χρησιμοποίησαν μεθόδους εκτίμησης που βασίζονται σε διάφορες θεωρητικές υποθέσεις. Παρόλο που ορισμένες μέθοδοι παρέχουν παρόμοια αποτελέσματα, παρατηρούνται επίσης μεγάλες διαφορές μεταξύ των κρατών μελών. Μετά την ολοκλήρωση της εξαγωγής των αποτελεσμάτων του τρίτου προγράμματος εργασίας για το έτος 1999, το αποτέλεσμα της ανάλυσης των προγραμμάτων εργασίας σχετικά με την πρωτεΐνη θα χρησιμοποιηθεί για:

- την κατάρτιση ενός συνοπτικού πίνακα που θα περιλαμβάνει τα στοιχεία τα οποία διαβιβάσθηκαν κατά τη διάρκεια των τριών ετών καθώς και τις σχετικές διαφορές τους⁷.
- την κατάρτιση μιας πλήρους σύνοψης των μεθόδων που εφαρμόζονται στα διάφορα κράτη μέλη για την εκτίμηση ή τη μέτρηση της πρωτεΐνης όσον αφορά τα κυριότερα γαλακτοκομικά προϊόντα⁸.
- την καταγραφή των δυσχερειών που αντιμετώπισαν τα κράτη μέλη κατά τη μέτρηση της περιεκτικότητας σε πρωτεΐνη και την ενδεχόμενη εφαρμογή ενός συστήματος συλλογής στατιστικών πληροφοριών σχετικά με την περιεκτικότητα σε πρωτεΐνη των κυριοτέρων γαλακτοκομικών προϊόντων.

⁵ Απόφαση 98/325/EK της Επιτροπής της 24ης Απριλίου 1998 σχετικά με το πρόγραμμα εργασίας 1998 για την περιεκτικότητα σε πρωτεΐνη των κυριοτέρων γαλακτοκομικών προϊόντων, ΕΕ L 142 της 14.05.1998, σ. 39.

⁶ Απόφαση 1999/309/EK της Επιτροπής της 23ης Απριλίου 1999, σχετικά με το πρόγραμμα εργασίας 1999 για την περιεκτικότητα σε πρωτεΐνη των κυριοτέρων γαλακτοκομικών προϊόντων, ΕΕ L 119 της 07.05.1999, σ. 54.

⁷ Ένας αρχικός πίνακας αυτού του είδους καταρτίσθηκε μετά το δεύτερο έτος εφαρμογής του προγράμματος εργασίας για την πρωτεΐνη.

⁸ Μια αρχική σύνοψη που περιελάμβανε τις μεθόδους εκτίμησης και μέτρησης των 6 κρατών μελών είχε ήδη καταρτισθεί από την Eurostat και διαβιβάσθηκε στα μέλη της ομάδας εργασίας για τις στατιστικές έρευνες στον τομέα των γαλακτοκομικών προϊόντων, κατά τη συνεδρίαση που πραγματοποιήθηκε στις 18/19 Δεκεμβρίου 1998.

3.3. Πρόοδος των τεχνικών μελετών

Προκειμένου να μελετηθεί η σκοπιμότητα θέσπισης ενός συστήματος στατιστικής παρατήρησης της περιεκτικότητας σε πρωτεΐνη των προϊόντων που παράγονται από τη γαλακτοβιομηχανία, το 1997 και το 1998 υλοποιήθηκαν διάφορες δράσεις TAPAS (σχέδιο τεχνικής δράσης για τη βελτίωση των στατιστικών ερευνών στο γεωργικό τομέα).

Επίσης, τα κράτη μέλη γνωστοποιούσαν τακτικά στην Επιτροπή το στάδιο των εργασιών τους στα πλαίσια των ετήσιων εκθέσεων.

Τέλος, οι συνεδριάσεις της ομάδας εργασίας για τις στατιστικές έρευνες στον τομέα του γάλακτος κατά τα έτη 1997/1998/1999 επέτρεψαν στις αντιπροσωπείες την αντιμετώπιση διαφόρων μεθοδολογικών προβλημάτων.

Εν γένει, οι εργασίες που διεξήγαγαν τα κράτη μέλη όσον αφορά τις στατιστικές έρευνες δεν επέτρεψαν την άρση του συνόλου των εμποδίων που είχαν επισημανθεί κατά τις προπαρασκευαστικές συζητήσεις για τη θέσπιση ενός συστήματος ικανού να παρέχει στατιστικά στοιχεία.

Από τις εκθέσεις τις οποίες διαβίβασαν τα κράτη μέλη προκύπτει ότι η προσαρμογή των επιχειρήσεων στην εξέλιξη των αγορών στις οποίες η πρωτεΐνη διαδραματίζει πρωτεύοντα ρόλο, δεν έχει ολοκληρωθεί. Το ενδιαφέρον που επιδεικνύουν οι επιχειρήσεις για το θέμα εμφανίζει σημαντικές διαφορές, ποικίλλοντας ανάλογα με το μέγεθος και τον τομέα ειδίκευσής τους.

Τα εμπόδια τα οποία επεσήμαναν οι στατιστικές υπηρεσίες σχετικά με την εφαρμογή ενός παρόμοιου συστήματος, διακρίνονται σε τρεις βασικές κατηγορίες: (α) τεχνικές δυσκολίες όσον αφορά τη μέτρηση της περιεκτικότητας σε πρωτεΐνη ορισμένων γαλακτοκομικών προϊόντων, (β) έλλειψη ενδιαφέροντος εκ μέρους ορισμένων επιχειρήσεων σχετικά με την ακριβή μέτρηση της περιεκτικότητας στα τελικά προϊόντα, όταν αυτή δεν αποτελεί καθοριστικό παράγοντα για την τοποθέτηση του προϊόντος στην αγορά, και (γ) υψηλό κόστος της εφαρμογής ενός ειδικού συστήματος συλλογής πληροφοριών σχετικά με την πρωτεΐνη.

Οι ανωτέρω δυσχέρειες που επισημάνθηκαν από τις στατιστικές υπηρεσίες μιας πλειάδας κρατών μελών, φαίνεται λοιπόν ότι σχετίζονται με μια άνιση διάδοση των μεθόδων μετρήσεων στα πλαίσια της γαλακτοβιομηχανίας καθώς και στο συνυπολογισμό κόστους-αποτελεσματικότητας.

Ωστόσο, η προσέγγιση "πρωτεΐνη" προκαλεί ιδιαίτερο ενδιαφέρον τόσο σε μεγάλος μέρος της γαλακτοβιομηχανίας, όσο και στα Υπουργεία Γεωργίας πολλών κρατών μελών.

3.4. Εξέλιξη του κανονιστικού πλαισίου

Η επιτροπή του Codex Alimentarius εξέδωσε διεθνή πρότυπα που επιτρέπουν την τυποποίηση της περιεκτικότητας σε πρωτεΐνες του διατηρημένου γάλακτος. Με την εν λόγω απόφαση καλούνται τα κράτη μέλη, και ειδικότερα η Γαλλία, το Βέλγιο, οι Κάτω Χώρες, η Δανία, η Γερμανία και η Ιρλανδία, να εμμείνουν στη νομιμοποίηση της τυποποίησης της πρωτεΐνης.

Η Επιτροπή εξέδωσε ήδη κανονισμούς για την τροποποίηση της εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1255/1999 όσον αφορά τις μεθόδους που πρέπει να χρησιμοποιούνται για την ανάλυση και την αξιολόγηση της ποιότητας του γάλακτος και των γαλακτοκομικών

προϊόντων. Πρόκειται για μεθόδους αναγνωρισμένες σε διεθνές επίπεδο, οι οποίες μπορούν να εφαρμοσθούν νομίμως.

4. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΑ ΤΙΣ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΕΣ ΕΡΕΥΝΕΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ.

4.1. Εισαγωγή

Η κατάρτιση μηνιαίων, ετησίων και τριετών πινάκων στα πλαίσια της οδηγίας 96/16/EK του Συμβουλίου πρέπει να πραγματοποιείται σύμφωνα με τη μεθοδολογία που καθορίζεται με την απόφαση 97/80/EK της Επιτροπής σχετικά με διατάξεις εφαρμογής της οδηγίας 96/16/EK του Συμβουλίου.

Η Επιτροπή κάλεσε τα κράτη μέλη να περιγράψουν τον τρόπο εφαρμογής της εν λόγω μεθοδολογίας σε εθνικό επίπεδο. Για το σκοπό αυτό, το άρθρο 5 της οδηγίας 96/16/EK του Συμβουλίου σχετικά με τις στατιστικές έρευνες στον τομέα των γαλακτοκομικών προϊόντων προβλέπει την ετήσια υποβολή από τα κράτη μέλη μεθοδολογικής έκθεσης σχετικά με την εφαρμογή της προαναφερθείσας μεθοδολογίας.

Τον Ιούλιο του 1999, πραγματοποιήθηκε στο Λουξεμβούργο μια ειδική συνεδρίαση της ομάδας εργασίας "Στατιστικές έρευνες στον τομέα του γάλακτος" της Επιτροπής Γεωργικών Στατιστικών Ερευνών. Η εν λόγω συνεδρίαση είχε ως κύριο στόχο την καταγραφή των μεθοδολογικών προβλημάτων που ανέκυψαν κατά την εφαρμογή της οδηγίας 96/16/EK του Συμβουλίου και της απόφασης 97/80/EK της Επιτροπής καθώς και την εξεύρεση ενδεχόμενων λύσεων. Επίσης, μετά το τέλος του θέρους του 1999, διάφορες διμερείς επαφές με τους εμπειρογνώμονες της ομάδας εργασίας για τις στατιστικές έρευνες στον τομέα του γάλακτος επέτρεψαν την καλύτερη επισήμανση των μεθοδολογικών δυσχερειών.

4.2. Δυσχέρειες όσον αφορά την εφαρμογή της απόφασης 97/80/EK

Κατά την εφαρμογή της νομοθεσίας σχετικά με τις στατιστικές έρευνες στον τομέα των γαλακτοκομικών προϊόντων επισημάνθηκαν ορισμένες δυσχέρειες, ενώ, λαμβανομένης υπόψη της πολυπλοκότητας του θέματος, εξακολουθεί να υπάρχει ένα πλήθος τεχνικών θεμάτων προς διασαφήνιση. Μπορούν μάλιστα να αναφερθούν ορισμένες συγκεκριμένες περιπτώσεις, όπως:

- Ο ορισμός του βουτύρου τροποποιήθηκε με τη νέα νομοθεσία· στον προϋπάρχοντα κατάλογο υποπροϊόντων προστέθηκε η θέση "Άλλα γαλακτοκομικά προϊόντα με κίτρινες λιπαρές ουσίες". Ως εκ τούτου, προκλήθηκε η ασυνέχεια των χρονολογικών σειρών, για την οποία πρέπει να προβλεφθεί κατάλληλη αντιμετώπιση.
- Το ίδιο πρόβλημα τίθεται όσον αφορά το γάλα σε σκόνη· στην περίπτωση αυτή, η σειρά των προϊόντων συμπληρώθηκε με την προσθήκη της θέσης "Άλλα προϊόντα σε σκόνη".
- Η ανεπαρκής ενίοτε αξιοπιστία των χρησιμοποιούμενων συντελεστών μετατροπής, όσον αφορά π.χ. το γάλα, το βούτυρο και τον ορό γάλακτος.
- Η ενίοτε ελάχιστη συναφής και μεταβλητή σχέση που υφίσταται σε ορισμένα κράτη μέλη μεταξύ του συντελεστή εισροής του πλήρους και του αποκορυφωμένου γάλακτος.

- Σε ορισμένες περιπτώσεις, λόγω έλλειψης πλήρων στοιχείων όσον αφορά την περιεκτικότητα σε λιπαρές ουσίες, καθώς και σχετικά με την εισροή πλήρους και αποκορυφωμένου γάλακτος, καθίσταται δυσχερής η πραγματοποίηση του απολογισμού χρήσης του γάλακτος όπως και η διεξαγωγή μιας συγκριτικής αξιολόγησης, αφενός, της προσέγγισης "λιπαρή ουσία/πρωτεΐνη" και, αφετέρου, της προσέγγισης "πλήρες γάλα/αποκορυφωμένο γάλα"⁹.
- Οι τροποποιήσεις των τριετών στοιχείων επιβάλλουν την προσαρμογή ορισμένων στατιστικών πινάκων προκειμένου να διασφαλισθεί η συγκρισιμότητα μεταξύ των σειρών που έχουν καταρτισθεί βάσει των δύο νομοθεσιών.

Στα πρακτικά της συνεδρίασης για μεθοδολογικά θέματα που πραγματοποίησε η ομάδα εργασία για τις στατιστικές έρευνες στον τομέα των γαλακτοκομικών προϊόντων τον Ιούλιο του 1999¹⁰, τα κράτη μέλη καλούνται να παράσχουν στην EUROSTAT έναν κατάλογο με τα λοιπά μεθοδολογικά προβλήματα που ανέκυψαν κατά την εφαρμογή της νομοθεσίας.

4.3. Προθεσμίες διαβίβασης

Όσον αφορά τις προθεσμίες διαβίβασης των αποτελεσμάτων των στατιστικών ερευνών στον τομέα των γαλακτοκομικών προϊόντων, η νομοθεσία προβλέπει την υποβολή των μηνιαίων στοιχείων το αργότερο 45 ημέρες μετά το μήνα αναφοράς. Η υποβολή των ετήσιων και των τριετών στοιχείων πρέπει να πραγματοποιείται κατά τους μήνες Ιούνιο και Σεπτέμβριο που έπονται του έτους αναφοράς. Στόχος είναι η ταχεία ενημέρωση των βάσεων δεδομένων καθώς και η άμεση παροχή σε ευρωπαϊκό επίπεδο εναρμονισμένων και αξιόπιστων πληροφοριών, το συντομότερο δυνατό.

Η EUROSTAT πραγματοποίησε μια ανάλυση στην οποία καταδεικνύεται ο μέσος όρος των ημερών διαβίβασης των μηνιαίων στοιχείων από τα κράτη μέλη και τις χώρες ΕΖΕΣ κατά τα έτη 1997/1998 και μέχρι το Σεπτέμβριο του 1999. Σύμφωνα με την εν λόγω ανάλυση, μόνο το ένα τρίτο των χωρών παρέχει τα στοιχεία τακτικά και εμπρόθεσμα. Ας σημειωθεί επίσης ότι για ορισμένες χώρες η παρατηρούμενη καθυστέρηση είναι σημαντική, υπερβαίνοντας κατά 60 έως 80 ημέρες το προβλεπόμενο από τη νομοθεσία όριο των 45 ημερών. Υπενθυμίζουμε ότι, κατά την αναθεώρηση της νομοθεσίας, τα κράτη μέλη συγκατατέθηκαν για τη βελτίωση της μη ικανοποιητικής κατάστασης όσον αφορά τις προθεσμίες διαβίβασης των μηνιαίων και ετήσιων στατιστικών στοιχείων, υπό την προϋπόθεση κατάργησης των εβδομαδιαίων στατιστικών ερευνών.

Ωστόσο, εν γένει, από το 1996 και έπειτα σημειώθηκε βελτίωση σε σχέση με τα προηγούμενα έτη, αν και ορισμένα κράτη μέλη πρέπει να εξακολουθήσουν να καταβάλλουν προσπάθειες. Οι καθυστερήσεις όσον αφορά τα ετήσια και τα τριετή στοιχεία είναι αναλογικά λιγότερες.

4.4. Οι επαναχρησιμοποιήσεις στη γαλακτοβιομηχανία

Στα πλαίσια κατάρτισης των μηνιαίων, ετήσιων και τριετών πινάκων, οι ετήσιες μεθοδολογικές εκθέσεις πρέπει να περιλαμβάνουν επαρκείς πληροφορίες τόσο σχετικά με τα χρησιμοποιούμενα ερωτηματολόγια και τις μεθόδους μεταφοράς των στοιχείων στα κοινοτικά ερωτηματολόγια, όσο και σχετικά με τις μεθόδους που χρησιμοποιούνται για την

⁹ Η Επιτροπή δέχεται επίσης την υποβολή εκτιμήσεων από τα κράτη μέλη.

¹⁰ Τα προσωρινά συγκεντρωτικά πρακτικά εστάλησαν στα κράτη μέλη την εβδομάδα μετά τη συνεδρίαση που πραγματοποιήθηκε στις 8/9 Ιουλίου 1999. Τα πρακτικά στην οριστική τους μορφή απεστάλησαν στα κράτη μέλη στις 4 Οκτωβρίου 1999.

αποφυγή των διπλών εγγραφών και, συνεπώς, τον τρόπο με τον οποίο λαμβάνονται υπόψη οι επαναχρησιμοποιήσεις. Η γνώση και η ορθή επεξεργασία των επαναχρησιμοποιήσεων αποτελεί προϋπόθεση για την πραγματοποίηση των ζητούμενων απολογισμών μεταξύ διαθεσίμων και χρήσεων, σύμφωνα με την έννοια του εθνικού γαλακτοκομείου.

Η γνώση των επαναχρησιμοποιήσεων στα πλαίσια της αλυσίδας παραγωγής θα διευκόλυνε σε μεγάλο βαθμό την αξιολόγηση των στοιχείων, την αξιοπιστία τους και τη συγκρισιμότητά τους. Επί του παρόντος, πρέπει να παρατηρηθεί ότι ο συνυπολογισμός των επαναχρησιμοποιήσεων δημιουργεί σοβαρά προβλήματα όσον αφορά τις στατιστικές έρευνες στον τομέα των γαλακτοκομικών προϊόντων. Πράγματι, μέσα από μια λεπτομερή ανάλυση των μεθοδολογικών εκθέσεων που υποβάλλουν τα κράτη μέλη, καταδεικνύονται οι διαφορές όσον αφορά την κατάρτιση των εν λόγω εκθέσεων: είτε οι πληροφορίες λαμβάνονται απευθείας μέσω των ερωτηματολογίων που αποστέλλονται στα γαλακτοκομεία, είτε τα ζητούμενα αποτελέσματα λαμβάνονται μέσω ενός πιο θεωρητικού υπολογισμού με τη βοήθεια συντελεστών και εκτιμήσεων. Εξάλλου, η γνώση των επαναχρησιμοποιήσεων θα επέτρεπε μια αισθητή βελτίωση της ποιότητας των απολογισμών προμήθειας γαλακτοκομικών προϊόντων.

Ωστόσο, εν γένει, για την επίτευξη των στόχων που προβλέπονται στην ισχύουσα νομοθεσία καθώς και για την πραγματοποίηση απολογισμών όσον αφορά τα διαθέσιμα και τις χρήσεις του γάλακτος, απαιτείται κατά κύριο λόγο η παραγωγή στατιστικών στοιχείων σύμφωνα με την έννοια του εθνικού γαλακτοκομείου, δηλαδή αποφεύγοντας τις διπλές εγγραφές που οφείλονται στις επαναχρησιμοποιήσεις. Καταρχήν, τούτο είναι δυνατό με την απευθείας χρήση της "καθαρής" προσέγγισης ή με την εφαρμογή της "μικτής" προσέγγισης αλλά αφαιρώντας τις επαναχρησιμοποιήσεις.

Κατά τις συνεδριάσεις της ομάδας εργασίας για τις στατιστικές έρευνες στον τομέα του γάλακτος, ορισμένα κράτη μέλη τάχθηκαν υπέρ μιας "μικτής" προσέγγισης, δηλαδή υπέρ της μέτρησης της συνολικής παραγωγής γαλακτοκομικών προϊόντων, περιλαμβανομένων των επαναχρησιμοποιήσεων, και της διάκρισής τους εν συνεχεία σύμφωνα με τη χρήση τους, προκειμένου να αποφεύγονται οι διπλές εγγραφές κατά την πραγματοποίηση απολογισμών χρήσης του γάλακτος. Η προσέγγιση αυτή έχει επίσης το πλεονέκτημα ότι συμβάλλει στην περαιτέρω εναρμόνιση των στατιστικών ερευνών στον τομέα των γαλακτοκομικών προϊόντων που πραγματοποιούνται δυνάμει της οδηγίας 96/16/EK του Συμβουλίου, μέσω των απολογισμών προμήθειας των διαφόρων γαλακτοκομικών προϊόντων και των στατιστικών ερευνών όσον αφορά το εξωτερικό εμπόριο των γαλακτοκομικών προϊόντων. Στις προσεχείς συνεδριάσεις της ομάδας εργασίας για τις στατιστικές έρευνες στον τομέα του γάλακτος έχουν προβλεφθεί περαιτέρω συζητήσεις για το εν λόγω θέμα. Οι μεθοδολογικές δυσχέρειες εφαρμογής της ισχύουσας νομοθεσίας αναμένεται ότι θα επιλυθούν σταδιακά βάσει των αποτελεσμάτων που θα εξαχθούν.

5. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Εν γένει, η εφαρμογή της οδηγίας 96/16/EK του Συμβουλίου μέσω των διατάξεων εφαρμογής της απόφασης 97/80/EK της Επιτροπής μπορεί να συνεχισθεί σύμφωνα με τη γενική προσέγγιση που εκτίθεται στην αρχή της παρούσας έκθεσης, υπό την προϋπόθεση ότι θα πραγματοποιηθούν σε μεθοδολογικό επίπεδο οι διευκρινίσεις που είναι αναγκαίες για την ορθή μεταφορά των στοιχείων.

Όσον αφορά τη διεύρυνση των ετήσιων στατιστικών ερευνών για την πρωτεΐνη, η εμπειρία και οι δοκιμαστικές μελέτες που έχουν πραγματοποιηθεί μέχρι σήμερα στα κράτη μέλη, δεν

επαρκούν ώστε η Επιτροπή να μπορέσει να διατυπώσει νέες προτάσεις για την οριστική περίοδο:

- Αφενός, τα συλλεγόμενα στοιχεία δεν επιτρέπουν ακόμη την πραγματοποίηση απολογισμών χρήσης του γάλακτος βάσει της πρωτεΐνης. Οι μέθοδοι μέτρησης ή εκτίμησης δεν επιτρέπουν την εξαγωγή επαρκώς αξιόπιστων αποτελεσμάτων και δεν συμβάλλουν προς το παρόν στη θέσπιση εναρμονισμένων στατιστικών ερευνών.
- Αφετέρου, η Επιτροπή εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι τα διαθέσιμα στοιχεία βάσει της προσέγγισης "πλήρες γάλα/αποκορυφωμένο γάλα" δεν επιτρέπουν μια ικανοποιητική σύγκριση από μεθοδολογικής απόψεως με την προσέγγιση "λιπαρή ουσία/πρωτεΐνη" όσον αφορά την τριετή περίοδο παρατήρησης, παρά τις συναφείς διατάξεις που προβλέπονται ρητώς στην οδηγία του 1996.

Προκειμένου να αξιοποιηθούν οι αποκτηθείσες εμπειρίες όσον αφορά τη μέτρηση της πρωτεΐνης και να μπορέσει η Επιτροπή να συλλέξει ακριβέστερες και πληρέστερες πληροφορίες ώστε να διατυπώσει, ενδεχομένως, πρόταση σχετικά με την οριστική περίοδο, η Επιτροπή καλεί τα κράτη μέλη, σε στενή συνεργασία με αυτή, να διευρύνουν και να εμβαθύνουν τις εμπειρίες τους στον εν λόγω τομέα. Οι μεθοδολογικές ανταλλαγές που πραγματοποιήθηκαν επί του θέματος στα πλαίσια της ομάδας εργασίας για τις στατιστικές έρευνες στον τομέα των γαλακτοκομικών προϊόντων πρέπει να συνεχισθούν, προκειμένου να βελτιωθεί η εναρμόνιση των μεθόδων με την ενσωμάτωση σε αυτές των θετικών εμπειριών ορισμένων κρατών μελών.

Ως εκ τούτου, αν συνεχισθεί η εξέλιξη προς τη μεγαλύτερη αξιοποίηση της πρωτεΐνης στο φάσμα των προϊόντων, η προσέγγιση "λιπαρή ουσία/πρωτεΐνη" αναμένεται ότι θα ενισχυθεί στο στατιστικό επίπεδο.

Όσον αφορά τις λοιπές πτυχές εφαρμογής της οδηγίας 96/16/EK του Συμβουλίου, οι συστάσεις της Επιτροπής είναι οι ακόλουθες:

1. Είναι αναγκαία η εμβάθυνση των μεθοδολογικών εργασιών όσον αφορά τις στατιστικές έρευνες στο τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων. Η EUROSTAT, ανάλογα με τις διαθέσιμες πιστώσεις, θα οργανώσει έκτακτες συνεδριάσεις για την καλύτερη αντιμετώπιση των δυσχερειών που επισημάνθηκαν από τα κράτη μέλη κατά την εφαρμογή της νέας νομοθεσίας. Εξάλλου, η EUROSTAT θα εντείνει τις διμερείς επαφές με τους εμπειρογνώμονες των κρατών μελών για τεχνικά θέματα. Η κατάρτιση ενός «**Εγχειριδίου εφαρμογής**» της παρούσας οδηγίας φαίνεται χρήσιμη τόσο για τα πρόσωπα που διενεργούν τις στατιστικές έρευνες στις εθνικές στατιστικές υπηρεσίες και στη EUROSTAT, όσο και για τους χρήστες¹¹.
2. Η EUROSTAT θα μπορούσε να επεξεργασθεί, στα όρια που επιβάλλει η τήρηση του απορρήτου, ένα ευρωπαϊκό μητρώο για τη μέση περιεκτικότητα σε πρωτεΐνη κατά την εισροή και εκροή των κυριότερων γαλακτοκομικών προϊόντων, το οποίο θα μπορούσε να χρησιμεύσει για το συνολικό υπολογισμό των διαθεσίμων και των χρήσεων της πρωτεΐνης. Το μητρώο αυτό θα βασίζεται στις ετήσιες πληροφορίες

¹¹ Εξάλλου, ένα εγχειρίδιο εφαρμογής θα αποτελέσει πολύτιμο εργαλείο στα πλαίσια των τεχνικών εργασιών που πρέπει να διενεργηθούν σε συνεργασία με τις υποψήφιες για προσχώρηση χώρες.

που παρέχονται από τα κράτη μέλη στα πλαίσια των προγραμμάτων εργασίας σχετικά με την πρωτεΐνη, όπως αυτά προβλέπονται από τη σχετική οδηγία.

3. Ο προσανατολισμός των στατιστικών ερευνών στον τομέα των γαλακτοκομικών προϊόντων προς μια "μικτή" προσέγγιση, με σαφή διάκριση των επαναχρησιμοποιήσεων, θα επέτρεπε τη βελτίωση της ποιότητας των απολογισμών όσον αφορά τα διαθέσιμα και τις χρήσεις του γάλακτος, ώστε να αποφεύγονται οι διπλές εγγραφές και οι απολογισμοί να πραγματοποιούνται στα πλαίσια του ευρύτερου πνεύματος της ισχύουσας νομοθεσίας, δηλαδή σύμφωνα με την έννοια του εθνικού γαλακτοκομείου.
4. Η Επιτροπή εμμένει στην ανάγκη αποτελεσματικότερης τήρησης των προθεσμιών διαβίβασης των μηνιαίων, ετήσιων και τριετών στοιχείων που προβλέπονται από τη νομοθεσία, λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι η κατάργηση των εβδομαδιαίων στατιστικών ερευνών, των μηνιαίων στατιστικών ερευνών για την παραγωγή καζεΐνης και καζεϊνικών αλάτων, των ερευνών για τις εισροές ορού γάλακτος καθώς και της υποβολής περιφερειακών στατιστικών στοιχείων που προβλέπονταν από την προϊσχύουσα νομοθεσία, είχε ως στόχο την ελάφρυνση του φόρτου εργασίας των κρατών μελών και την επίτευξη προόδου όσον αφορά την τήρηση των προθεσμιών για τη διαβίβαση των λοιπών στατιστικών πινάκων όσον αφορά τον τομέα του γάλακτος.
5. Αν οι ανωτέρω προτάσεις 1 έως 3 υιοθετηθούν, πρέπει να υλοποιηθούν στα πλαίσια τήρησης του απορρήτου· απαιτείται, δηλαδή, από την EUROSTAT και τα κράτη μέλη η αυστηρή εφαρμογή των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων που απορρέουν από την αρχή του απορρήτου. Ας σημειωθεί ωστόσο ότι η αύξηση του αριθμού των στοιχείων τα οποία θεωρούνται απόρρητα, θα μπορούσε να καταλήξει στη μη διαθεσιμότητα οιασδήποτε στοιχείων καθώς και στην αδυναμία κατάρτισης ευρωπαϊκών σειρών. Το θέμα αυτό χρήζει ιδιαίτερης προσοχής εκ μέρους των κρατών μελών και πρόκειται να εγγραφεί στην ημερήσια διάταξη των συσκέψεων των εμπειρογνομόνων, τις οποίες θα συνδιοργανώσουν η Επιτροπή και τα κράτη μέλη.